HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN TỈNH HÀ TĨNH	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số: 558/BC-HĐND	*Hà Tĩnh, ngày 14 tháng 12 năm 2022*

BÁO CÁO THẨM TRA
Tình hình chấp hành pháp luật năm 2022
(Trình Kỳ họp thứ 11, Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XVIII)

Sau khi xem xét các báo cáo của Ủy ban nhân dân tỉnh và các cơ quan Tư pháp trình tại Kỳ họp; kết hợp thông tin qua hoạt động giám sát, Ban Pháp chế Hội đồng nhân dân tỉnh cơ bản nhất trí với nhận định, đánh giá của Ủy ban nhân dân tỉnh và các cơ quan Tư pháp về tình hình thực hiện nhiệm vụ năm 2022 và các giải pháp để hoàn thành nhiệm vụ chủ yếu năm 2023; đồng thời nhấn mạnh một số nội dung sau:

I. Tình hình tội phạm, vi phạm pháp luật và một số hoạt động quản lý nhà nước khác

1. Công tác đấu tranh, phòng chống và xử lý tội phạm

Công tác tiếp nhận, giải quyết tố giác, tin báo tội phạm, kiến nghị khởi tố[1]; tạm giam, tạm giữ, đình chỉ điều tra, tạm đình chỉ điều tra, phục hồi điều tra… cơ bản đảm bảo căn cứ theo quy định. Công tác chấp hành pháp luật về điều tra, bắt giam, giữ được thực hiện cơ bản đảm bảo đúng người, đúng tội có căn cứ, đúng quy định. Tội phạm về trật tự xã hội cơ bản được kiềm chế. Kết quả điều tra, khám phá chung đạt tỷ lệ 94,5%, trong đó án rất nghiêm trọng, đặc biệt nghiêm trọng đạt 95,1%, vượt một số chỉ tiêu Nghị quyết 96/2019/QH14 của Quốc hội đề ra[2].

Tình hình cháy nổ và tai nạn giao thông được kiềm chế, không để xảy ra tai nạn giao thông đường sắt, đường thủy nội địa. Tổ công tác thành lập theo Kế hoạch 256 nhằm phối hợp lực lượng tăng cường tuần tra, kiểm soát, xử lý vi phạm trật tự an toàn giao thông, trật tự công cộng và các loại tội phạm, vi phạm pháp luật khác trên tuyến giao thông và Kế hoạch tuần tra, kiểm soát, xử lý vi phạm theo chuyên đề "Người điều khiển phương tiện trên đường mà trong cơ thể có chất ma túy, vi phạm nồng độ cồn"; "vi phạm tốc độ" mới được thành lập nhưng bước đầu hoạt động có hiệu quả.

Tuy nhiên, trong lĩnh vực này vẫn còn một số hạn chế, đó là: Cơ quan điều tra không thụ lý nguồn tin về tội phạm (02 nguồn tin), chậm chuyển biên bản, tài liệu điều tra cho Viện Kiểm sát (07 biên bản, tài liệu). Viện Kiểm sát nhân dân hai cấp đã yêu cầu Cơ quan điều tra khởi tố 16 vụ 19 bị can, thay đổi,

---

[1] Thụ lý giải quyết 878 tố giác, tin báo tội phạm và kiến nghị khởi tố; trong đó tiếp nhận mới 785 tin; tiếp nhận xử lý tin, đạt tỷ lệ 100%

[2] Theo Nghị quyết 96/2019/QH14 của Quốc hội đề ra các chỉ tiêu: Điều tra khám phá các loại tội phạm đạt trên 75%, các tội phạm rất nghiêm trọng, đặc biệt nghiêm trọng đạt trên 90% tổng số án khởi tố

bổ sung quyết định khởi tố 10 vụ 8 bị can; quyết định hủy bỏ 1 quyết định tạm giữ[3] và 1 quyết định khởi tố bị can[4]; không phê chuẩn 1 Lệnh bắt bị can để tạm giam.

Năm 2022, số vụ phạm pháp hình sự trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh được phát hiện, xử lý tăng so với cùng kỳ năm 2021. Trong đó, một số tội phạm tăng đáng kể, như: tội Cố ý gây thương tích (tăng 25 vụ 13 bị can); tội Đánh bạc (tăng 20 vụ 82 bị can); tội Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy (tăng 19 vụ 59 bị can). Tội phạm giết người *(xảy ra 12 vụ, trong đó có 05 vụ do người có biểu hiện tâm thần gây án)*. Đáng chú ý, trong năm Cơ quan điều tra đã phát hiện, khởi tố điều tra 2 vụ án về tội Vi phạm quy định về hoạt động bán đấu giá tài sản (là quyền sử dụng đất) và 2 vụ án về tội Mua bán trái phép thông tin về tài khoản ngân hàng.

Theo báo cáo của Trại tạm giam Công an tỉnh, số mới tạm giam là 883 người, số bị can tạm giam ở nhà tạm giữ Công an cấp huyện 93 người, so với 1.741 bị can[5] bị khởi tố mới chỉ chiếm tỷ lệ khoảng 56%, việc này có thể phát sinh tiêu cực trong quá trình giải quyết án.

2. Công tác tiếp dân, giải quyết khiếu nại tố cáo của công dân.

Công tác tiếp công dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân được quan tâm[6]. Ủy ban nhân dân tỉnh và các cơ quan chức năng kịp thời giải quyết các vụ việc mới phát sinh, rà soát xử lý các vụ việc tồn đọng, hạn chế tối đa tình trạng khiếu kiện đông người, vượt cấp. Một số vụ việc khiếu nại tồn đọng, phức tạp, kéo dài đã được tập trung chỉ đạo giải quyết[7]. Tổ chức tốt việc tiếp công dân định kỳ của Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch Hội đồng nhân dân, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh tại trụ sở tiếp dân của tỉnh, mang lại hiệu quả thiết thực.

Tuy vậy, công tác tiếp công dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân vẫn còn một số hạn chế, tồn tại: một số vụ việc khiếu nại, tố cáo liên quan đến công tác quản lý đất đai, bồi thường giải phóng mặt bằng qua các thời kỳ đến nay chưa được giải quyết dứt điểm; công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo ở một số đơn vị, địa phương chưa được quan tâm đúng mức; vai trò trách nhiệm của người đứng đầu trong việc tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo chưa rõ nét, chưa chủ động trong nắm bắt tình hình, dự báo, xử lý kịp thời các vụ việc ngay từ khi mới phát sinh…

3. Công tác kiểm tra, xử lý văn bản quy phạm pháp luật

---

[3] VKSND huyện Thạch Hà hủy bỏ quyết định tạm giữ đối với Dương Công Mỹ về hành vi Tàng trữ hàng cấm

[4] VKSND tỉnh (Phòng 2) ra quyết định hủy bỏ quyết định khởi tố bị can đối với Phạm Thị Thu Hiền về tội Giết người, do tại thời điểm thực hiện hành vi phạm tội, đối tượng bị mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi

[5] VKSND hai cấp tỉnh Hà Tĩnh đã thực hành quyền công tố, kiểm sát khởi tố mới 884 vụ 1.741 bị can

[6] Năm 2022 đã tiếp 4.434 lượt công dân; trong đó có 66 lượt đoàn đông người; các cơ quan hành chính các cấp tiếp nhận 3.853 đơn (trong đó: kỳ trước chuyển sang: 316 đơn, tiếp nhận trong kỳ: 3.537 đơn; 2.356 đơn (KN: 170 đơn; TC: 65 đơn; KNPA: 2.121 đơn). Số việc KNTC thuộc thẩm quyền cơ quan hành chính đã giải quyết 348/438 vụ, đạt tỷ lệ 79,45%.

[7] Giải quyết dứt điểm 15 vụ việc (trong đó có 04 vụ việc do cơ quan Trung ương chuyển về)

Thời gian qua, công tác kiểm tra, rà soát, xử lý văn bản quy phạm pháp luật đã được các cấp, các ngành quan tâm, ngày càng đi vào nề nếp; các văn bản quy phạm pháp luật thuộc các lĩnh vực quản lý nhà nước được ban hành kịp thời, đảm bảo công tác chỉ đạo, điều hành, góp phần củng cố, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật, đáp ứng yêu cầu thực tiễn về quản lý nhà nước trên địa bàn.

Tuy vậy, qua công tác kiểm tra, rà soát văn bản của Cục Kiểm tra Văn bản quy phạm pháp luật - Bộ Tư pháp, đã kết luận: Việc HĐND tỉnh quy định số lượng mức khoán (03) và mức khoán cụ thể quỹ phụ cấp để chi trả đối với người hoạt động không chuyên trách ở thôn, tổ dân phố (Lần lượt là: 3,6 lần mức lương cơ sở đối với thôn, tổ dân phố loại 1; 3,3 lần mức lương cơ sở đối với thôn, tổ dân phố loại 2; 3,0 lần mức lương cơ sở đối với thôn, tổ dân phố loại 3) là không phù hợp với quy định tại Nghị định số 34/2019/NĐ-CP của Chính phủ.

II. Kết quả hoạt động của các cơ quan tư pháp

1. Công tác kiểm sát và thực hành quyền công tố

Trong năm 2022, công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp từ giai đoạn xử lý tin báo, khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử cho đến thi hành án và giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp cơ bản đạt kết quả tốt. Chất lượng kiểm sát hoạt động tư pháp tiếp tục chuyển biến tích cực.

Về kiểm sát hoạt động tư pháp trong lĩnh vực hình sự, Viện Kiểm sát nhân dân hai cấp đã thực hành quyền công tố, kiểm sát giải quyết 1.197 nguồn tin về tội phạm (tăng 20,5% so với cùng kỳ). Cơ quan chức năng đã giải quyết 1.096 tin (trong đó, khởi tố 884 tin, đạt tỷ lệ 80,6%). Thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra 1.033 vụ 2.056 bị can (tăng 9,3% số vụ và 22,7% số bị can). Cơ quan điều tra đã giải quyết 833 vụ 1.605 bị can (trong đó, kết thúc điều tra, đề nghị truy tố 776 vụ 1.569 bị can). Viện Kiểm sát nhân dân đã giải quyết 776 vụ 1.581 bị can trên tổng số 776 vụ 1.581 bị can thụ lý, đạt tỷ lệ 100% (vượt 5%), tỷ lệ truy tố đúng thời hạn, đúng tội danh đạt 100%[8]. Thực hành quyền công tố, kiểm sát xét xử 878 vụ 1.814 bị cáo sơ thẩm và 200 vụ 316 bị cáo phúc thẩm[9].

Về kiểm sát hoạt động tư pháp khác, chất lượng công tác kiểm sát hoạt động tư pháp, các nhiệm vụ xây dựng ngành và nhiệm vụ liên quan khác thuộc trách nhiệm của ngành chuyển biến tốt. Viện Kiểm sát ban hành 27 kiến nghị đối với các cơ quan có thẩm quyền thực hiện các biện pháp phòng ngừa vi phạm pháp luật (trong đó, có 9 kiến nghị đối với Chủ tịch UBND cấp huyện về phòng ngừa vi phạm trong công tác quản lý Nhà nước về đất đai).

Tuy vậy, trong thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp còn một số hạn chế, đó là: Tòa án trả hồ sơ yêu cầu điều tra bổ sung 05 vụ/18 bị cáo[10] (chiếm tỷ lệ 0,3% - tỷ lệ của Ngành quy định ≤ 3%). Những vi phạm về

---

[8] Vượt 2% so với chỉ tiêu của Ngành và 5% so với chỉ tiêu Nghị quyết số 96 của Quốc hội.

[9] Toà án đã giải quyết 784 vụ 1.549 bị cáo/878 vụ 1.814 bị cáo sơ thẩm; 181 vụ 287 bị cáo/200 vụ 316 bị cáo phúc thẩm.

[10] Trong đó Viện kiểm sát có văn bản rút hồ sơ 01 vụ/01 bị cáo.

chuyên môn nghiệp vụ của cơ quan điều tra, Tòa án, Thi hành án lặp đi lặp lại trong nhiều năm, mặc dù đã được Viện Kiểm sát kiến nghị nhiều lần nhưng các ngành vẫn chưa có giải pháp đủ mạnh để khắc phục.

2. Công tác xét xử và thi hành án hình sự

Năm 2022, Tòa án nhân dân hai cấp thực hiện việc giải quyết, xét xử và ra các quyết định, bản án cơ bản đảm bảo các quy định của pháp luật. Hoạt động tranh tụng tại phiên tòa, xét xử vụ án điểm được quan tâm. Hình phạt áp dụng cơ bản tương xứng với tính chất, mức độ, nhân thân, hành vi phạm tội. Trong năm, Toà án hai cấp đã thụ lý, giải quyết 3.603/ 4.053 vụ, việc, đạt tỷ lệ 88,9%; tăng 832 vụ, việc (25,8%) so với năm 2021.

Việc lập hồ sơ và ra quyết định thi hành án phạt tù được thực hiện theo quy định. Các trường hợp hoãn, tạm đình chỉ, đình chỉ thi hành án; giảm một phần thời hạn chấp hành hình phạt tù, tha tù trước thời hạn có căn cứ và cơ bản đảm bảo các quy định của pháp luật[11].

Tuy vậy, công tác xét xử và thi hành án hình sự vẫn còn một số hạn chế: tỷ lệ hủy, sửa án do nguyên nhân chủ quan vẫn chiếm 0,36%, thấp hơn 1,14% so với chỉ tiêu của Quốc hội (hủy 07 vụ[12], sửa 06 vụ[13]). Một số vụ án Tòa án áp dụng căn cứ pháp luật để giải quyết vụ án không đầy đủ, không chính xác; cải, sửa án chưa đảm bảo căn cứ, không nghiêm minh. Vẫn còn tình trạng chậm chuyển giao bản án, quyết định đã có hiệu lực pháp luật cho Cơ quan Thi hành án dân sự.

3. Công tác thi hành án dân sự

Số vụ việc thi hành xong là 3.326 việc, đạt tỉ lệ 89,41%[14]; Kết quả thi hành về tiền xong 127,5 tỷ đồng, tăng 13 tỷ đồng[15]. Tuy có nhiều cố gắng nhưng công tác thi hành án dân sự còn một số khó khăn, hạn chế: số việc và tiền chuyển kỳ sau giải quyết còn tương đối lớn. Vẫn còn tình trạng Cơ quan Thi hành án dân sự chậm ra quyết định thi hành án, chậm tổ chức cưỡng chế thi hành án; một số vụ, việc phân loại việc chưa có điều kiện thi hành án không chính xác, áp dụng điều luật làm căn cứ ban hành quyết định về thi hành án không chính xác, không đầy đủ. Các vụ việc về kinh tế, tham nhũng hàng năm không nhiều, nhưng kết quả thi hành án đạt hiệu quả thấp, chưa có nhiều giải pháp tích cực để giải quyết loại vụ việc này.

III. Một số kiến nghị, đề xuất

---

[11] Ra quyết định thi hành án 1.285 bị án, ủy thác 195 bị án, hiện đang hoãn 41 bị án, đình chỉ 07 bị án, tạm đình chỉ 05 bị án. Giảm chấp hành hình phạt tù 1.010 phạm nhân, tha tù trước thời hạn có điều kiện 11 phạm nhân. Rút ngắn thời gian thử thách án treo 140 trường hợp, rút ngắn thời gian cải tạo không giam giữ 49 trường hợp. Miễn, giảm các khoản thu nộp ngân sách Nhà nước 23 trường hợp với tổng số tiền 55.177.000 đồng.

[12] Hủy hình sự 01 vụ, dân sự 05 vụ, kinh doanh thương mại 01 vụ.

[13] Sửa hình sự 01 vụ, dân sự 04 vụ, hôn nhân gia đình 01 vụ.

[14] Tăng 0,27% so với năm 2021. Tăng 5,91% so với chỉ tiêu của Tổng cục giao

[15] Tăng 11,37% so với năm 2021; đạt tỉ lệ 58,76%, vượt so với chỉ tiêu của Tổng cục giao là 16,66%.

1. Đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các sở ngành và chính quyền các cấp tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tư pháp, căn cứ vào yêu cầu, nhiệm vụ chính trị của địa phương, đưa ra những dự báo, giải pháp thực hiện hiệu quả công tác đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trong năm 2023, trong đó tập trung vào một số nhiệm vụ trọng tâm như: công tác phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật; công tác giải quyết đơn thư khiếu nai, tố cáo của công dân; tiếp tục phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội đẩy mạnh phòng trào Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Nghiêm túc tiếp thu và khắc phục các kiến nghị phòng ngừa vi phạm của Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh, nhất là các kiến nghị phòng ngừa vi phạm trong công tác quản lý Nhà nước về đất đai.

Nêu cao vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu các cơ quan, đơn vị, địa phương trong công tác phòng chống tham nhũng, lãng phí, công tác tiếp công dân, giải quyết và chỉ đạo giải quyết khiếu nại, tố cáo; đôn đốc đẩy nhanh tiến độ giải quyết và tổ chức thực hiện các kết luận sau thanh tra, quyết định giải quyết khiếu nại; thông báo kết luận giải quyết tố cáo đã có hiệu lực pháp luật. Chỉ đạo rà soát các vụ việc khiếu nại, tố cáo, kiến nghị của công dân còn tồn đọng, có kế hoạch cụ thể để giải quyết dứt điểm, bảo đảm quyền và lợi ích chính đáng của người dân, góp phần ổn định tình hình.

Kịp thời, xây dựng phương án trình Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết sửa đổi Nghị quyết 258/2020/NQ-HĐND tại Kỳ họp gần nhất.

2. Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tiến hành tố tụng để giải quyết các vụ án trọng điểm, phức tạp. Tiếp tục phối hợp với các cơ quan liên quan trong việc lựa chọn các vụ án hình sự để xét xử rút kinh nghiệm. Tăng cường thực hiện hiệu quả công tác quản lý điều hành thông qua ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số bao gồm cả số hóa hồ sơ vụ án, quản lý tốt cán bộ ngành; chủ động phối hợp với chính quyền các cấp trong quá trình thực thi nhiệm vụ.

3. Tòa án nhân dân tỉnh đẩy nhanh tiếp độ và tiếp tục nâng cao chất lượng xét xử. Tập trung khắc phục có hiệu quả việc chậm xử lý đơn khởi kiện, án quá hạn. Tiếp tục thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phổ biến Luật hòa giải, đối thoại tại Tòa án, Pháp lệnh xử phạt hành chính đối với hành vi cản trở hoạt động tố tụng. Phối hợp chặt chẽ với cơ quan Thi hành án dân sự để rà soát các bản án dân sự chưa thi hành do án tuyên không rõ, cần giải thích, đính chính. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, hiện đại hóa cơ sở vật chất phục vụ hoạt động của Tòa án.

4. Cục Thi hành án dân sự tỉnh tập trung rà soát, xây dựng kế hoạch và có phương án cụ thể để tổ chức thi hành các vụ việc có điều kiện, nhất là các vụ việc có giá trị lớn, các vụ việc thi hành cho các tổ chức tín dụng, đẩy nhanh việc giao tài sản trong các vụ việc đấu giá thành. Kịp thời ban hành các văn bản kiến nghị cơ quan, người có thẩm quyền xử lý trách nhiệm đối với người phải thi hành án nhưng chậm thi hành án, nhất là các bản án còn tồn đọng.

Ngoài ra, đề nghị các cơ quan tư pháp trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử cần tăng cường áp dụng các biện pháp kê biên, phong tỏa tài sản nhằm đảm bảo cho công tác thi hành án.

Trên đây là ý kiến thẩm tra của Ban Pháp chế, kính trình HĐND tỉnh./.

Nơi nhận:
- Thường trực HĐND tỉnh;
- Ủy ban nhân dân tỉnh;
- Thành viên Ban Pháp chế HĐND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- VKSND, TAND tỉnh, Cục THADS tỉnh;
- Công an tỉnh;
- Lưu: VT, TH_1.

TM. BAN PHÁP CHẾ HĐND
TRƯỞNG BAN

HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN TỈNH HÀ TĨNH

Nguyễn Thị Nhuần